

§ 98

Dnr KS 2025/01344-1.3.2

Beslut - Riktlinje vid hat, hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda och revidering av kommunstyrelsens reglemente

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Reviderat reglemente för kommunstyrelsen antas att gälla från och med den 1 maj 2026.
2. Västerås stads riktlinje vid hat, hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda antas att gälla från och med den 1 maj 2026.

Kommunstyrelsen för egen del:

3. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt punkt 1 och 2 ovan upphävs Handlingsplan – Hat, hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda.

Ärendebeskrivning

Sedan den 1 juli 2025 har kommunen en lagstadgad skyldighet att vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att de förtroendevalda som fullgör ett förtroendeuppdrag på heltid eller betydande del av heltid utsätts för ohälsa eller olycksfall till följd av hot och våld. I Västerås stad innebär det kommunal- och oppositionsråden.

I samband med lagändringen har en översyn skett av stadens rådande styrande dokument och arbetssätt avseende hat, hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda. Säkerhetsenheten har tillsammans med juridikenheten samt i dialog med verksamhetsområde HR bedömt att rådande handlingsplan bör upphävas och ersättas med en övergripande riktlinje som fastställs av kommunfullmäktige.

I riktlinjen fastslås Västerås stads åtagande om ett utökat ansvar att vidta de nya lagstadgade förebyggande åtgärderna för samtliga förtroendevalda och inte enbart för kommunal- och oppositionsråden. Styrdokumentet reglerar vidare den närmare omfattningen och organisationen kring detta arbete.

Med anledning av den för kommunen nya lagstadgade uppgiften samt det av Västerås stad föreslagna utökade ansvaret bedöms det även nödvändigt med ett tillägg till kommunstyrelsens reglemente då det nuvarande reglementet inte reglerar dessa uppgifter. Tillägget reglerar ansvaret för den nya lagstadgade uppgiften samt Västerås stads frivilliga åtagande avseende samtliga förtroendevalda.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsens lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Reviderat reglemente för kommunstyrelsen antas att gälla från och med den 1 maj 2026.
2. Västerås stads riktlinje vid hat, hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda antas att gälla från och med den 1 maj 2026.

Kommunstyrelsen för egen del:

3. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt punkt 1 och 2 ovan upphävs Handlingsplan – Hat, hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda.

Stadsledningskontoret
Mikael Lagergren
Epost: mikael.lagergren@vasteras.se

Kopia till
Samtliga nämnder

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande –Riktlinje vid hat, hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda och revidering av kommunstyrelsens reglemente

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Reviderat reglemente för kommunstyrelsen antas att gälla från och med den 1 april 2026.
2. Västerås stads riktlinje vid hat, hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda antas att gälla från och med den 1 april 2026.

Kommunstyrelsen för egen del:

3. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt punkt 1 och 2 ovan upphävs Handlingsplan – Hat, hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda, dnr KS 2018/01274.

Ärendebeskrivning

Sedan den 1 juli 2025 har kommunen en lagstadgad skyldighet att vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att de förtroendevalda som fullgör ett förtroendeuppdrag på heltid eller betydande del av heltid utsätts för ohälsa eller olycksfall till följd av hot och våld. I Västerås stad innebär det kommunal- och oppositionsråden.

I samband med lagändringen har en översyn skett av stadens rådande styrande dokument och arbetssätt avseende hat, hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda. Säkerhetsnheten har tillsammans med juridikenheten samt i dialog med verksamhetsområde HR bedömt att rådande handlingsplan bör upphävas och ersättas med en övergripande riktlinje som fastställs av kommunfullmäktige.

I riktlinjen fastslås Västerås stads åtagande om ett utökat ansvar att vidta de nya lagstadgade förebyggande åtgärderna för samtliga förtroendevalda och inte enbart för kommunal- och oppositionsråden. Styrdokumentet reglerar vidare den närmare omfattningen och organisationen kring detta arbete.

Med anledning av den för kommunen nya lagstadgade uppgiften samt det av Västerås stad föreslagna utökade ansvaret bedöms det även nödvändigt med ett tillägg till kommunstyrelsens reglemente då det nuvarande reglementet inte reglerar dessa uppgifter. Tillägget reglerar ansvaret för den nya lagstadgade uppgiften samt Västerås stads frivilliga åtagande avseende samtliga förtroendevalda.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsens lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Reviderat reglemente för kommunstyrelsen antas att gälla från och med den 1 april 2026.
2. Västerås stads riktlinje vid hat, hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda antas att gälla från och med den 1 april 2026.

Kommunstyrelsen för egen del:

3. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt punkt 1 och 2 ovan upphävs Handlingsplan – Hat, hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda, dnr KS 2018/01274.

Beslutsmotivering

Bakgrund

Som arbetsgivare ansvarar kommunen för sina medarbetares säkerhet och arbetsmiljö. Förtroendevalda är inte formellt anställda i Västerås stad och omfattas därför inte av arbetsmiljölagstiftningen som de anställda gör. Att de förtroendevalda känner sig trygga och säkra är emellertid centralt för det demokratiska samtalet och en fungerande demokrati. Därför har Västerås stad sedan 2018 en handlingsplan antagen av kommunstyrelsen samt en av säkerhetsdirektör beslutad riktlinje gällande hat, hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda.

Ny reglering i kommunallagen

Genom en ny bestämmelse i kommunallagen (2017:725) infördes i juli 2025 en skyldighet för kommuner och regioner att förebygga så att den som fullgör ett förtroendeuppdrag på heltid eller betydande del av heltid inte utsätts för ohälsa eller olycksfall till följd av hot och våld. Den nya skyldigheten motsvarar det ansvar som kommunen har för sina arbetstagare enligt 3 kapitlet 2 § första stycket och 3 § första stycket andra meningen arbetsmiljölagen (1977:1160), i fråga om hot och våld. Lagändringen syftar till att stärka skyddet mot hot och våld för förtroendevalda.

Behovet av nya styrdokument

Med anledning av lagändringen har det skett en översyn av stadens rådande styrande dokument och arbetssätt avseende hat, hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda. Säkerhetsenheten, juridikenheten och verksamhetsområde HR har under detta arbete närmare analyserat omfattningen av stadens nya lagreglerade skyldighet utifrån arbetsmiljölagstiftningen och behovet av åtgärder från stadens sida. Stadsledningskontoret bedömer att rådande handlingsplan bör upphävas och ersättas med en övergripande riktlinje som fastställs av kommunfullmäktige.

I styrdokumentet fastslås Västerås stads åtagande om ett utökat ansvar gällande att vidta de nya lagstadgade förebyggande åtgärderna för samtliga förtroendevalda och inte enbart för de förtroendevalda som fullgör ett uppdrag på heltid eller betydande del av heltid. Riktlinjen reglerar vidare den närmare omfattningen och organisationen kring detta arbete.

Utökning av stadens ansvar

Att förtroendevalda i kommunen utsätts för hat, hot, våld och otillåten påverkan är ett hot mot demokratin och en rättssäker och effektiv offentlig förvaltning. Hat,

hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda riskerar att leda till att de förtroendevalda påverkas eller begränsas i sitt beslutsfattande. Det kan också leda till att de avstår från beslut. Det riskerar även att leda till att förtroendevalda avstår från att engagera sig i vissa frågor eller hoppar av sina uppdrag. Vidare riskerar det att påverka kontakten med medborgarna och möjligheten att rekrytera nya förtroendevalda.

Kommunens nya lagreglade skyldighet att vidta förebyggande åtgärder omfattar som nämnts enbart de förtroendevalda som fullgör förtroendeuppdrag på heltid eller betydande halvtid. I förarbetena motiveras denna avgränsning av att genomförda trygghetsundersökningar visar att förtroendevalda som utövar sina uppdrag på hel- eller deltid oftare utsätts för hot och våld än fritidspolitiker.¹

Det är dock inte uteslutande uppdragets omfattning som påverkar utsattheten för den förtroendevalde utan även dess karaktär. Behovet av förebyggande åtgärder såväl som stöd- och skyddsinsatser kan därför uppstå för alla förtroendevalda. Västerås stad har i nu gällande handlingsplan angett att det är Västerås stads ambition att ta ett större ansvar för de förtroendevaldas trygghet och säkerhet genom att i möjligaste mån likställa de förtroendevalda med medarbetare inom Västerås stad och att ansvaret omfattar alla förtroendevalda.

Stadsledningskontoret föreslår ingen ändring i denna del utan endast att det tydliggörs att stadens utökning av ansvar motsvarar vad som följer av kommunallagen för förtroendevalda som fullgör förtroendeuppdrag på heltid eller betydande halvtid.

En central hantering

Stadsledningskontoret bedömer att uppgiften att förebygga att stadens förtroendevalda utsätts för ohälsa eller olycksfall till följd av hot och våld bör åligga kommunstyrelsen. Genom en central hantering kan staden säkerställa en likvärdig skyddsnivå för samtliga förtroendevalda.

Utifrån den hittills kända låga frekvensen av hat, hot, våld och otillåten påverkan mot stadens förtroendevalda är det också lämpligt med en centraliserad hantering av flera skäl, bland annat utifrån möjligheten att upparbeta viss kompetens och robusthet kopplat till hanteringen av frågorna.

Då flera förtroendevalda också har mer än ett förtroendeuppdrag kan det i praktiken bli svårt att härleda visst hat, hot, våld eller otillåten påverkan till ett specifikt uppdrag och därmed ansvarig nämnd inom kommunen. En central hantering utesluter inte att respektive nämnd också måste bedriva ett eget aktivt säkerhetsarbete. Detta är en förutsättning för ett proaktivt förebyggande arbete.

Juridisk bedömning

Omfattningen av kommunens skyldigheter för kommunal- och oppositionsråden

Viss vägledning för hur den nya paragrafen i 4 kapitlet 18 a § kommunallagen ska tillämpas kan hämtas från förarbetena till den arbetsmiljörättsliga regleringen. Samtidigt måste hänsyn tas till att bestämmelserna avser olika personkretsar och således har olika tillämpningsområden.²

I förarbetena anförde regeringen att de förtroendevaldas oberoende ställning till kommunen bör upprätthållas. En förtroendevald varken kan eller bör inta en

¹ Prop. 2024/25:80 s. 21.

² Prop. 2024/25:80 s. 33.

arbetsrättslig ställning gentemot kommunen. Det bedömdes därför inte heller nu aktuellt att ge kommuner ett ansvar i förhållande till kommunalråd som motsvarar arbetsgivarens ansvar för arbetsmiljön och alla olika arbetsmiljöfaktorer. Ett sådant långtgående ansvar bedömdes inte heller nödvändigt.³

Av bestämmelsen följer att kommunen ska vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att kommunal- och oppositionsråden utsätts för ohälsa eller olycksfall till följd av hot och våld. En utgångspunkt ska vara att allt sådant som kan leda till ohälsa eller olycksfall ska ändras eller ersättas så att risken för ohälsa eller olycksfall undanröjs.

Eftersom det är fråga om en utgångspunkt ligger det i sakens natur att kommunen inte alltid har möjlighet att helt undanröja eller förhindra risken för ohälsa eller olycksfall. Åtgärderna får i sådant fall syfta till att minska denna risk. Uttrycken ohälsa och olycksfall har samma innebörd som i arbetsmiljölagen. Bedömningarna av riskerna bör göras utifrån ett vidare hälsouttryck som omfattar såväl den fysiska som psykiska ohälsan. Avsikten är att kommunal- och oppositionsråden inte ska behöva bli sjuka eller skadade på grund av att de utsätts för hot och våld till följd av sitt förtroendeuppdrag.⁴ Hot och våld kan vara alltifrån trakasserier i form av hot via brev, internet eller telefon till misshandel och mord.

Skyldigheten innebär bland annat att kommunen ska undersöka och vidta åtgärder för att förebygga ohälsa eller olycksfall till följd av hot och våld samt tillhandahålla hjälp och stöd för de som utsätts. Kommunen kan till exempel behöva ha särskilda säkerhetsrutiner samt utforma och utrusta sina lokaler, såsom stadshuset, så att risken för hot och våld så långt som det är möjligt förebyggs.

Vid en uppkommen hot- eller våldssituation kan kommunal- och oppositionsråden vidare ha ett behov av att kunna kalla på snabb hjälp. Kommunen kan därför i vissa fall behöva se till att det finns larmutrustning och rutiner för detta. Vid tillbud och händelser krävs vidare uppföljande åtgärder, bland annat dokumentation, utredning och stöd till den som utsatts. Stöd kan ges i form av till exempel tillgång till psykolog eller motsvarande.⁵

Av bestämmelsen följer också att kommunen ska förvissa sig om att kommunal- och oppositionsråden har den utbildning som behövs och vet vad de behöver göra för att undgå riskerna för hot och våld. För att detta ska vara möjligt behöver kommunen bland annat genomföra nödvändiga utbildningsinsatser.

Avgränsningar för kommunens skyldigheter för kommunal- och oppositionsråden

Förutsättningarna för kommunen att vidta åtgärder för att begränsa kommunal- och oppositionsrådets utsatthet skiljer sig från en arbetsgivares möjligheter att vidta åtgärder för arbetstagare. Förtroendevalda avgör själva vilka aktiviteter de deltar i och kommunen har ingen möjlighet att hindra en förtroendevald från att delta i en viss aktivitet. Kommunen behöver därför ha en dialog med kommunal- och oppositionsråden om vilka åtgärder som på bästa sätt kan minska riskerna vid deltagande i olika aktiviteter.

Skyldigheten innebär att kommunen så långt som möjligt ska skapa förutsättningar för denna grupp förtroendevalda att fullgöra sina förtroendeuppdrag under trygga former. Kommunens ansvar begränsas till sådant hot och våld som har en koppling

³ Prop. 2024/25:80 s. 22.

⁴ Prop. 2024/25:80 s. 33.

⁵ Prop. 2024/25:80 s. 34.

till förtroendeuppdraget. Hot och våld kan dock vara svårt att förutse, vilket medför att det inte är möjligt att tydligt avgränsa ansvaret till vissa aktiviteter.

Skyldigheten innebär också att kommunen inför att kommunal- eller oppositionsråd deltar i aktiviteter med koppling till förtroendeuppdraget måste vidta förebyggande åtgärder. Det kan exempelvis handla om nämndsammanträden och andra sammankomster som en kommun ansvarar för. Det kan även vara när kommunal- eller oppositionsråd på grund av sitt förtroendeuppdrag deltar i aktiviteter som någon annan aktör arrangerar.

Eftersom kommunen i de senare fallen saknar direkt kontroll över aktiviteten bör ansvaret vara begränsat till att exempelvis ta fram rutiner som bör följas vid sådana aktiviteter. Inför aktiviteter som inte har någon koppling till förtroendeuppdraget, såsom privata eller rent partipolitiska aktiviteter, finns det normalt sett inte någon skyldighet för kommunen att vidta förebyggande åtgärder. Om det sedan tidigare finns en känd hotbild till följd av förtroendeuppdraget, kan det dock även i sådana fall krävas vissa åtgärder, som till exempel tillgång till larm och rutiner för detta.⁶

Möjligheten till ett utökat ansvar för samtliga förtroendevalda

Den nya skyldigheten att vidta förebyggande åtgärder och utbildningsinsatser omfattar endast de förtroendevalda som fullgör ett förtroendeuppdrag på heltid eller betydande halvtid. Av kommunallagens 2 kapitel 1 § följer att kommunen själv får ha hand om angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens område eller dess medlemmar. Den kommunala befogenheten begränsas också av 2 kapitlet 2 § kommunallagen där det framgår att kommunen inte får ha hand om sådana angelägenheter som enbart staten, en annan kommun, en annan region eller någon annan ska ha hand om.

Kommunallagen i sig ger kommunen en allmän befogenhet att göra det som behövs till skydd för det som är av allmänt intresse. Som framfördes av Sveriges kommuner och regioner i remissförfarandet inför den nya bestämmelsen så utgör skydd av demokratins villkor självklart ett sådant allmänt intresse. Inom ramen för det handlingsutrymme som finns därför möjlighet att göra skyddsinsatser i förhållande till alla förtroendevalda. Det finns därmed även utrymme att rikta insatser, exempelvis till de förtroendevalda som har andra särskilt utsatta uppdrag, till exempel i socialnämnder eller i plan- och byggnadsnämnder. Vilka skyddsåtgärder som är aktuella kommer att variera.⁷

Det bedöms möjligt för kommunen att besluta om att åta sig ett utökat ansvar som omfattar samtliga förtroendevalda inom kommunen då kommunallagen ger befogenhet att vidta de generellt inriktade insatser som behövs för att skydda demokratin. Åtgärder som kommunen beslutar om för skydd av enskilda förtroendevalda bör, utifrån begränsningen i 2 kapitlet 2 § kommunallagen, grundas på att det inte är en fråga om ett ansvar för någon annan såsom exempelvis Polismyndigheten.

Vilka räknas som förtroendevalda?

Av 4 kapitlet 1 § kommunallagen framgår definitionen av begreppet förtroendevalda i kommunallagens mening.

⁶ Prop. 2024/25:80 s. 34.

⁷ Se SKR:s remissyttrande - Stärkt skydd för vissa förtroendevalda och en tydligare intern kontroll i kommuner och regioner, SKR2024/00941.

Med förtroendevalda avses ledamöter och ersättare i fullmäktige, nämnder och fullmäktigeberedningar, de som fullgör förtroendeuppdrag som anges i 2 § första stycket (kommunal- och regionråd) samt revisorer.

Gemensamt är att det enbart är de som har uppdrag som fullgörs inom rättssubjektet kommunen och dess organ som är kommunalt förtroendevalda. Uppdrag i kommunala företagsstyrelser omfattas inte. Rättsställningen för till exempel en ledamot i en kommunal bolagsstyrelse följer aktiebolagsrättens regler, och den är därför annorlunda än vad som gäller för ett kommunalt nämnduppdrag. En styrelseledamot kan exempelvis ådra sig ett skadeståndsansvar.⁸

Som förtroendevald omfattas också någon som fullgör uppdrag i ett utskott inom en nämnd. Det behövs ingen särskild regel om detta, eftersom ledamotskap i utskott förutsätter att den förtroendevalde är ledamot eller ersättare i en nämnd. På samma sätt räknas de som deltar i utredningskommittéer, projektgrupper och arbetsgrupper som utgör en direkt följd av ett uppdrag som ledamot eller ersättare i en nämnd till gruppen förtroendevalda.⁹

Behov av reglering i reglemente

Med anledning av den för kommunen nya lagstadgade uppgiften samt det av Västerås stad föreslagna utökade ansvaret bedöms det även vara nödvändigt med ett tillägg till kommunstyrelsens reglemente. Tillägget reglerar ansvaret för den nya lagstadgade uppgiften samt Västerås stads frivilliga åtagande avseende samtliga förtroendevalda. Det nuvarande reglementet reglerar inte dessa uppgifter.

Ekonomisk bedömning

Utifrån den hittills kända frekvensen av hat, hot, våld och otillåten påverkan mot stadens förtroendevalda bedöms föreslagen styrning och hantering i nuläget kunna rymmas inom ordinarie budget. Behovet av stöd- och skyddsåtgärder bedöms i dagsläget vara begränsat och hanteras huvudsakligen inom befintliga strukturer och arbetssätt.

Samtidigt visar nationella analyser och utvecklingen i samhället i stort att hat, hot och våld mot förtroendevalda har ökat över tid. Om en motsvarande utveckling skulle ske i Västerås stad kan det medföra ett ökat behov av förebyggande insatser samt stöd- och skyddsåtgärder, vilket i förlängningen kan innebära behov av ökade ekonomiska medel.

Den statliga finansiering som finns kopplad till området bedöms vara begränsad och av generell karaktär och täcker inte nödvändigtvis kommunernas faktiska kostnader. Det innebär att eventuella framtida kostnadsökningar i huvudsak kan komma att behöva hanteras inom kommunens egen ekonomiska ram.

Totalförsvarsbedömning

Ärendet bedöms bidra positivt till Västerås stads robusthet och därmed till stadens totalförsvarsförmåga. Ett fungerande skydd för förtroendevalda mot hat, hot, våld och otillåten påverkan är en grundläggande förutsättning för att den politiska organisationen ska kunna fullgöra sitt uppdrag och upprätthålla ledning och

⁸ Se Dalman, Lindblom, Persson och Wikell, Kommunallagen med kommentarer och praxis, 2022, s. 174.

⁹ Se Madell och Lundin, Kommunallagen (2025-02-03, JUNO) kommentaren till 4 kapitlet 1 § kommunallagen.

beslutsfattande. Den politiska organisationen behöver vara funktionsduglig, inte enbart i normalläge utan även vid samhällskriser, höjd beredskap och ytterst krig. Om förtroendevalda begränsas, påverkas eller avstår från sitt uppdrag till följd av hot och våld riskerar detta att försvaga den demokratiska styrningen och kommunens samlade ledningsförmåga.

Genom de föreslagna styrdokumenterna tydliggörs ansvar, roller och arbetssätt samt stärks den förebyggande och organisatoriska förmågan. Detta bidrar till en ökad robusthet, kontinuitet och uthållighet i den politiska ledningen, vilket utgör en central del av kommunens bidrag till det civila försvaret.

Hållbarhets- och näringslivsbedömning

Målet med Västerås stads arbete mot hat, hot och otillåten påverkan mot förtroendevalda är att Västerås stad ska ha trygga och säkra förtroendevalda som kan, vågar och vill vara förtroendevalda och att folkbokförda i Västerås kommun ska våga ha ett förtroendeuppdrag.

Av Västerås stads program för social hållbarhet framgår under målområde Demokrati att alla invånare ska ha förutsättningar för inkludering, samhandling och demokrati och staden strävar efter att säkerställa ett lyhört, inkluderande, deltagarbaserat och representativt beslutsfattande på alla nivåer.

Det föreslagna styrdokumentet, som syftar till att uppnå en tydlig styrning och effektivt arbetssätt, är avgörande för att kunna uppnå målen för Västerås stads arbete mot hat, hot och otillåten påverkan mot förtroendevalda och ytterst upprätthålla det demokratiska systemet. Det föreslagna styrdokumentet bidrar därmed också till att uppnå målområde Demokrati i Västerås stads program för social hållbarhet.

Bedömning av barnets bästa

Förslaget bedöms stärka tryggheten för förtroendevalda och demokratins funktionssätt, vilket indirekt gynnar barn och unga genom att säkerställa en stabil och öppen demokratisk process. Samtidigt så måste följdrisker av säkerhetsåtgärderna uppmärksammas och problematiseras utifrån barns rätt till deltagande i vår demokrati.

Barns delaktighet i demokratin hindras redan av bristande representation, komplexa processer samt praktiska och regulatoriska begränsningar, vilket riskerar att inskränka deras rätt att komma till tals enligt Barnkonventionen. Samtidigt har exponering för demokratiska och politiska miljöer en stark socialiseringseffekt genom att barn och unga ges inblick och förståelse för våra demokratiska värden, rättigheter och ansvar. Denna förståelse skapar förutsättningar för ett stärkt framtida engagemang och en ökad tillit till våra samhällsinstitutioner och politiska processer. Oavsett om barn är en indirekt mottagare av åtgärderna är det viktigt att barnrättsperspektivet beaktas i bedömningen. Därför är det avgörande att Västerås stad reflekterar kring säkerhetsåtgärder med en medvetenhet om barnperspektivet för att inte riskera att barnen ställs utanför våra politiska forum.

Helene Öhrling
Stadsdirektör

Katarina Thorsell
Administrativ direktör

Program

Policy

Handlingsplan

Riktlinje

Riktlinje vid hat, hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda

Beslutad av Kommunfullmäktige Datum ex: "2
juli 2025".

Dnr: 2025/01344

Informationsklass: Publik

Västerås
stad

Innehållsförteckning	
Inledning	3
Målbild	3
Syfte	3
Omfattning	3
Avgränsning	3
Juridisk utgångspunkt	4
Ansvar och roller	4
Kommunstyrelsen	4
Nämnder	4
Styrgrupp vid hat, hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda	4
Ansvarig för öppna aktiviteter med förtroendevald	5
De politiska partierna	5
Den förtroendevalde	5
Förebyggande åtgärder	5
Stöd och vägledning	5
Utbildning	5
Riskbedömning och åtgärder	5
Samverkan	6
Vid en inträffad händelse	6
Incidentrapportering och uppföljning	6
Polisanmälan	6
Stöd- och skyddsåtgärder	6
Uppföljning	8

Program	uttrycker värdegrunder och förhållningssätt för arbetet med utvecklingen av Västerås som ort inklusive koncernen Västerås stad.
Policy	uttrycker värdegrunder och förhållningssätt för arbetet i koncernen Västerås stad.
Handlingsplan	anger strategier och konkreta åtgärder för att nå den politiska viljeinriktningen och fastställda mål på olika nivåer i organisationen.
Riktlinje	säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet i handläggning och utförande i koncernen Västerås stad.

Inledning

Målbild

Våra förtroendevalda är en grundpelare i vår demokrati och möjligheten att fritt och tryggt utöva sitt förtroendeuppdrag är avgörande för det demokratiska samtalet. När en förtroendevald utsätts för handlingar som hat, hot, våld eller annan otillåten påverkan i samband med utövandet av sitt demokratiska uppdrag utgör det ett allvarligt hot mot det demokratiska systemet.

Västerås stad ska arbeta proaktivt för att förebygga, hantera och följa upp hat, hot, våld och annan form av otillåten påverkan mot förtroendevalda. Målet med Västerås stads arbete mot hat, hot och otillåten påverkan mot förtroendevalda är att:

- Västerås stad ska ha trygga och säkra förtroendevalda som kan, vågar och vill vara förtroendevalda.
- Folkbokförda i Västerås kommun ska våga ha ett förtroendeuppdrag.

Syfte

Riktlinjen syftar till att tydliggöra roller, ansvar och hur Västerås stad ska arbeta med att förebygga, stödja och följa upp vid hat, hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda.

Omfattning

Riktlinjen gäller inom Västerås stads nämnder och omfattar samtliga förtroendevalda i Västerås stad i enlighet med definitionen i 4 kapitlet 1 § kommunallagen.

Avgränsning

Kommunens ansvar för att vidta förebyggande åtgärder är begränsat till hot eller våld mot en förtroendevald som har en koppling till förtroendeuppdraget.

Kommunen har normalt sett ingen skyldighet att vidta förebyggande åtgärder inför aktiviteter som inte har någon koppling till förtroendeuppdraget, såsom privata eller rent partipolitiska aktiviteter. Undantag kan föreligga i händelse av tidigare känd hotbild till följd av förtroendeuppdraget.

Bedömningen om hat, hot, våld eller otillåten påverkan mot en förtroendevald hänger samman med berörd individs uppdrag i Västerås stad görs av styrgrupp på stadsledningskontoret efter samverkan med berört politiskt parti.

Kommunens ansvar upphör när en person inte längre har ett politiskt förtroendeuppdrag inom Västerås stad.

Juridisk utgångspunkt

Kommunallagen 2017: 725

Ansvar och roller

Enligt kommunallagen är kommunen sedan den 1 juli 2025 skyldig att vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att de förtroendevalda som fullgör ett förtroendeuppdrag på heltid eller betydande del av heltid utsätts för ohälsa eller olycksfall till följd av hot och våld. Kommunen ska också förvissa sig om att en sådan förtroendevald har den utbildning som behövs och vet vad han eller hon behöver göra för att undgå riskerna för hot och våld.

För att Västerås stads förtroendevalda ska kunna fortsätta bedriva sitt uppdrag på ett tryggt, öppet och demokratiskt sätt är det viktigt att alla förtroendevalda omfattas av alla förebyggande åtgärder och utbildningsinsatser. Västerås stad åtar sig därför att vidta sådana åtgärder för alla förtroendevalda inom Västerås stad.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansvarar enligt reglemente för att vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att förtroendevalda utsätts för ohälsa eller olycksfall till följd av hot och våld. Kommunstyrelsen ska också förvissa sig om att den förtroendevalde har den utbildning som behövs och vet vad han eller hon behöver göra för att undgå riskerna för hot och våld.

Kommunstyrelsen ansvarar för nödvändiga stadsövergripande styrdokument.

Nämnder

Nämnderna ska följa stadsövergripande styrdokument och direktiv som lämnas av kommunstyrelsen för att förebygga hot och våld mot förtroendevalda.

Nämnden ska informera kommunstyrelsen om säkerhetsfrågor som är av betydelse för arbetet med hot och våld mot förtroendevalda.

Nämnden ska bedriva ett eget aktivt säkerhetsarbete och vid behov ta fram egna kompletterande instruktioner avseende säkerheten inom den egna nämnden, efter samråd med kommunstyrelsen.

Styrgrupp vid hat, hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda

På stadsledningskontoret finns en styrgrupp bestående av formaliachef, säkerhetsstrateg och arbetsmiljöstrateg. Styrgruppen ansvarar för att ge råd, stöd och utbildning i det förebyggande säkerhets- och trygghetsarbetet samt att ta fram nödvändiga rutiner och instruktioner. Styrgruppen ska också tillhandahålla hjälp och stöd för de förtroendevalda som utsätts för

hat, hot, våld eller otillåten påverkan och bedöma vilka skydds- och stödåtgärder som kan vara aktuella i det enskilda fallet. Styrgruppen ansvarar också för att utreda och vidta uppföljande åtgärder vid inträffade händelser.

Ansvarig för öppna aktiviteter med förtroendevald

En riskanalys ska genomföras av den som ansvarar för en öppen aktivitet där en förtroendevald deltar i sin roll som förtroendevald. Den ansvarige ska vidta eventuella nödvändiga åtgärder.

De politiska partierna

Den säkerhetsansvarige i partiet kan bidra med stöd och råd i säkerhetsfrågor. De politiska partierna bör verka för att deras förtroendevalda ska delta på erbjudna utbildningsinsatser.

Den förtroendevalde

Egna förebyggande åtgärder av den förtroendevalda kan ha stor påverkan för att förebygga situationer av hat, hot, våld och otillåten påverkan. Den förtroendevalda uppmanas, utöver att delta i utbildningsinsatser, följa de styrdokument och instruktioner som finns samt att informera om sådant som kan vara av vikt för säkerhetsarbetet.

Förebyggande åtgärder

Stöd och vägledning

Styrgruppen ska ta fram nödvändiga instruktioner och rutiner för att förebygga hat, hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda.

Utbildning

Minst en gång per år ska samtliga förtroendevalda, politiska sekreterare och nämndsekreterare erbjudas utbildning om att upptäcka, förebygga och hantera hat, hot, våld och situationer av otillåten påverkan. Första tillfället ska ske i början av ny mandatperiod och efter att fullmäktige har förrättat val till nämnder och styrelser.

Styrgruppen ska ta fram en utbildningsplan som beskriver innehåll och upplägg. Utbildningsplanen revideras inför varje ny mandatperiod eller vid behov.

Riskbedömning och åtgärder

Den som ansvarar för en öppen aktivitet där en förtroendevald deltar i sin roll som förtroendevald ska genomföra en riskanalys inför aktiviteten. Det gäller till exempel vid offentliga sammanträden. Vid behov av stöd vid genomförande av analysen kontaktas respektive förvaltnings säkerhetsstrateg i första hand. Styrgruppen har också en stödjande roll i arbetet med riskbedömningar.

Behovet av ytterligare förebyggande åtgärder styrs i regel av den genomförda riskbedömningens resultat. Den som är ansvarig för aktiviteten behöver se till att nödvändiga åtgärder vidtas utifrån riskbedömningen och ska vid behov samråda med styrgruppen på stadsledningskontoret.

Samverkan

Styrgruppen ska minst fyra gånger per mandatperiod bjuda in Polismyndigheten och de politiska partiernas egna säkerhetsorganisationer till ett samverkansmöte gällande hat, hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda.

Vid en inträffad händelse

Incidentrapportering och uppföljning

Förtroendevald som utsätts för hat, hot, våld eller otillåten påverkan rapporterar detta i Västerås stads system för incident och skaderapportering.

Styrgruppen ansvarar för att utreda, åtgärda och följa upp rapporterade händelser. Som en del i förbättringsarbetet ska styrgruppen årligen sammanställa inträffade händelser och redovisa för kommunstyrelsen.

Polisanmälan

Hat, hot, våld och otillåten påverkan mot förtroendevalda på grund av deras politiska uppdrag är ett allvarligt problem, både för den individ som utsätts och för det demokratiska systemet. Misstänkta brottsliga handlingar mot förtroendevalda som kan kopplas till det politiska uppdraget bör därför alltid polisanmälas.

Stöd- och skyddsåtgärder

Förtroendevald som utsatts för hat, hot, våld och annan otillåten påverkan ska snabbt få hjälp och stöd för att förebygga och lindra såväl fysisk som psykisk skada.

Västerås stad kan, vid situationer där en förtroendevald riskerar att bli eller har blivit utsatt för hat, hot, våld och annan otillåten påverkan, stödja den förtroendevalde med olika skydds- och stödåtgärder. Styrgruppen bedömer vilka skydds- och stödåtgärder som kan vara aktuella i det enskilda fallet efter dialog med den som blivit utsatt och partiets säkerhetsansvarige eller gruppleddare. Styrgruppen ansvarar för att vid behov boka löpande uppföljningssamtal med den drabbade förtroendevalde i syfte att fånga upp måendet.

Vid behov kan Västerås stad stödja förtroendevalda med nedan angivna stöd- och skyddsåtgärder.

Säkerhetssamtal

Förtroendevalda som har eller riskerar att bli utsatt för hat, hot, våld och otillåten påverkan erbjuds ett samtal där åtgärder som höjer säkerheten identifieras. Åtgärderna är i många fall sådana som den förtroendevalde själv kan genomföra för att höja sin egen säkerhet på väg till och från uppdraget, under uppdraget samt runt hemmet.

Stödsamtal och krisstöd

Stödåtgärd där förtroendevalda får samtal efter en situation som skapat otrygghet. Vid situationer där det inte finns kända risker för hot och våld men där den förtroendevalde upplever otrygghet är stödsamtal rätt åtgärd framför säkerhetshöjande åtgärder som i stället kan skapa otrygghet. Formaliachefer från styrgruppen beslutar och beställer vid behov samtalsstöd alternativt krisstöd via företagshälsan.

Överfallslarm

I det första initiala skedet kan förtroendevalda erbjudas ett överfallslarm som kan användas för att larma vid risksituationer. Larmet kan efter samråd med styrgruppen kvitteras ut från enheten för civilt försvar och säkerhet.

Bevakning

Förtroendevalda kan få exempelvis bevakning av bostad eller arbetsplats av säkerhetspersonal.

Personskydd

Skyddsåtgärd vid risker eller hotbilder som bedöms som synnerligen allvarliga. Åtgärden ger förtroendevalda ett konstant skydd av säkerhetspersonal.

Eskort av säkerhetspersonal

Skyddsåtgärd ger förtroendevald eskort av säkerhetspersonal. Till exempel vid resor till och från möten med hög riskbild eller mellan arbetsplats och privat parkerat fordon.

Säkerhetsanalys av bostad

Skyddsåtgärd där en säkerhetsanalys av förtroendevalds bostad kan genomföras. Åtgärden syftar till att identifiera risker och analysera dessa. Beroende på riskbild mot den förtroendevalde kan Västerås stad bekosta åtgärder för de identifierade riskerna.

Stöd i rättsprocess

Förtroendevalda kan erbjudas stöd vid polisförhör som målsägande eller vittne. Vid rättegång kan medarbetare erbjudas stöd i samverkan med Brottsofferjouren i rollen som målsägande eller vittne.

Uppföljning

Riktlinjen ska följas upp och vid behov revideras vid varje ny mandatperiod.

UTKAST

**Västerås
stad**

Kontaktcenter: 021-39 00 00

vasteras.se

Reglemente för Kommunstyrelsen (KS)

REGLEMENTEN

Antaget av kommunfullmäktige 1 december 2022

Reviderat 2 maj 2024

Reviderat 3 oktober 2024

Reviderat 7 maj 2025

Reviderat XXXX 2026

DNR: 2018/02087

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Kommunstyrelsens uppgifter	4
§ 1 ALLMÄNT OM KOMMUNSTYRELSENS UPPGIFTER	4
§ 2 ALLMÄNT OM LEDNINGSFUNKTIONEN OCH STYRFUNKTIONEN.....	4
§ 3 KOMMUNSTYRELSENS ÖVERGRIPANDE UPPGIFTER OCH ANSVARSOMRÅDEN	4
§ 4 FÖRETAG OCH STIFTELSE	5
§ 5 KOMMUNALFÖRBUND	6
§ 6 EKONOMI OCH MEDELSFÖRVALTNING	6
§ 7 PERSONALPOLITIK OCH ARBETSGIVARFRÅGOR	6
§ 8 KOMMUNSTYRELSENS UPPFÖLJNING	7
§ 9 DELEGATION FRÅN KOMMUNFULLMÄKTIGE	7
SÄRSKILDA UPPGIFTER	8
§ 10 TILLHANDAHÅLLA SERVICE FÖR ANDRA NÄMNDERS FÖRVALTNING	8
§ 11 KRISLEDNING, HÖJD BEREDSKAP OCH SÄKERHETSKÄNSLIG VERKSAMHET	8
§ 12 ANSLAGSTAVLA, FÖRFATTNINGSSAMLING OCH WEBBPLATS.....	9
§ 13 ÖVERSIKTLIG PLANERING	9
§ 14 MARK- OCH EXPLOATERING.....	9
§ 15 ARKIVMYNDIGHET OCH STADSARKIVET	9
§ 16 FÖRTROENDEVALDAS SKYDD MOT HOT OCH VÅLD	10
Generella bestämmelser om styrelsens verksamhetsansvar	10
§ 17 ANSVAR FÖR VERKSAMHETEN	10
§ 18 UPPFÖLJNING, ÅTERREDOVISNING OCH RAPPORTERING TILL FULLMÄKTIGE.....	10
Styrelsen sammansättning och arbetsformer	11
§ 19 ANTAL LEDAMÖTER OCH ERSÄTTARE	11
§ 20 VAL AV LEDAMÖTER OCH ERSÄTTARE	11
§ 21 VAL AV ORDFÖRANDE OCH VICE ORDFÖRANDE	11
§ 22 ORDFÖRANDENS UPPGIFTER	11
§ 23 BESLUTSFATTANDET I PRESIDET	12
§ 24 ERSÄTTARE FÖR ORDFÖRANDE OCH VICE ORDFÖRANDE.....	12

Författningssamling

Vid sidan av kommunallagen och andra lagar har varje kommun ett antal lokala regler och föreskrifter som kommunfullmäktige fattar beslut om. Det kallas kommunens författningssamling och dit hör till exempel vilka arbetsordningar, bidragsregler och taxor som gäller i Västerås.

§ 25	LEDAMÖTERNAS OCH ERSÄTTARNAS TJÄNSTGÖRING	12
§ 26	ANMÄLAN OM FÖRHINDER SAMT INKALLANDE AV ERSÄTTARE	12
§ 27	ERSÄTTARE SOM INTE TJÄNSTGÖR	13
§ 28	UTSKOTT	13
§ 29	NÄMNDBEREDNING	13
§ 30	JÄV	13
§ 31	SAMMANTRÄDENA	13
§ 32	OFFENTLIGA SAMMANTRÄDEN	14
§ 33	DELTAGANDE PÅ DISTANS	14
§ 34	NÄRVARORÄTT	14
§ 35	KALLELSE OCH FÖREDRAGNINGSLISTA	15
§ 36	PROTOKOLL OCH BESLUTSFÖRHET	15
§ 37	RESERVATION	15
§ 38	SÄRSKILT YTTRANDE	15
§ 39	NÄMNDINITIATIV	16
§ 40	JUSTERING AV PROTOKOLL	16
	Styrelsens befogenheter	16
§ 41	PROCESSBEHÖRIGHET	16
§ 42	AVSKRIVNING AV FORDRINGAR	16
§ 43	UNDERTECKNANDE AV HANDLINGAR	16
§ 44	DELGIVNING	17
	Administration och legalitet	17
§ 45	ANSVAR FÖR ADMINISTRATIONEN	17
§ 46	FÖRVARING AV HANDLINGAR	17
§ 47	PERSONUPPGIFTSANSVAR	17
§ 48	PERSONAL- OCH ARBETSGIVARANSVAR	17
§ 49	BUDGETPROCESSEN, RAPPORTERING OCH REDOVISNING	17
	Ändringshistorik etc.	18

Inledning

Om ett särskilt beslut i kommunfullmäktige innehåller bestämmelse som avviker från vad som föreskrivs i detta reglemente gäller den bestämmelsen eller det beslutet.

Kommunstyrelsens uppgifter

§ 1 ALLMÄNT OM KOMMUNSTYRELSENS UPPGIFTER

Styrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet (**ledningsfunktion**). Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund.

Styrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen (**styrfunktion**).

Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapporera till kommunfullmäktige (**uppföljningsfunktion**).

Styrelsen ansvarar för i detta reglemente angivna uppgifter och sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd (**särskilda uppgifter**). Härutöver ansvarar styrelsen för de uppgifter som framgår av kommunallagen (2017:800) och annan lagstiftning.

§ 2 ALLMÄNT OM LEDNINGSFUNKTIONEN OCH STYRFUNKTIONEN

Styrelsen ansvarar för beslut om samordning mellan nämnderna och gränsdragning mellan nämndernas kompetens. Styrelsen ansvarar för att en effektiv och ändamålsenlig organisation upprätthålls.

§ 3 KOMMUNSTYRELSENS ÖVERGRIPANDE UPPGIFTER OCH ANSVARSOMRÅDEN

Styrelsen ska

1. leda arbetet med, och samordna utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten samt göra framställningar i målfrågor som inte är förbehållna annan nämnd;
2. hos kommunfullmäktige, övriga nämnder och andra myndigheter göra de framställningar som behövs;
3. utöva uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders beslut samt kontinuerligt följa verksamheten i övriga nämnder;
4. leda arbetet med utvecklingen av den kommunala demokratin;
5. ansvara för utformning och utveckling av kommunens system för intern kontroll i enlighet med vad kommunfullmäktige särskilt beslutar;

6. leda och samordna utvecklingen av kommunens insatser för att allmänt främja näringslivet, inklusive marknadsföring av staden;
7. leda, samordna och utveckla kommunens övergripande arbete med att främja en hållbar utveckling;
8. leda och samordna kommunens övergripande arbete med informationssäkerhet, såsom hantering av personuppgifter enligt dataskyddslagstiftningen,
9. ansvara för samordningsträffar med nämndpresidierna, förvaltningscheferna och verkställande direktörerna (koncernsamordningen);
10. bereda eller yttra sig i ärenden som ska handläggas av fullmäktige i enlighet med kommunallagen;
11. verkställa fullmäktiges beslut, om fullmäktige inte beslutat annat;
12. ansvara för kommunens internationella arbete och vänortsutbyte;
13. ha ett ansvar för det strategiska samhällsbyggandet;
14. ha ett övergripande ansvar för strategisk transportinfrastruktur;
15. ha ett ansvar för mark- och bostadspolitik;
16. leda och samordna det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet i kommunen;
17. ha ett övergripande ansvar för interna säkerhetsfrågor;
18. ansvara för kommungemensamma upphandlingar samt för regelverk inom inköp och upphandling;
19. ansvara för utveckling av administrativa rutiner;
20. ansvara för nämndgemensamma administrativa system, såsom kommunens personaladministrativa system, ekonomisystem, dokument- och ärendesystem, e-postsystem och förtroendemannaregister;
21. ansvara för kommunens övergripande digitaliseringsarbete;
22. ansvara för nämndgemensam teknisk infrastruktur, såsom datakommunikation, telefoni, IT-infrastruktur, användarnära tjänster;
23. upprätta förslag till program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare;
24. ansvara för kommunens statistikverksamhet.
25. ta hand om och bedriva drönarverksamhet inom sitt område.

Om kommunfullmäktige inte har beslutat något annat, avgör styrelsen hur de ärenden som kommunfullmäktige ska handlägga, ska beredas.

§ 4 FÖRETAG OCH STIFTELSE

Styrelsen ska

1. fortlöpande ha uppsikt över verksamheten i de företag och stiftelser som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen;
2. ansvara för att beslut om ägardirektiv till företagen fattas och kontinuerligt hålls uppdaterade;
3. löpande vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i kommunallagen är uppfyllda beträffande de företag och stiftelser kommunen äger eller har intresse i;

4. svara för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i.

§ 5 KOMMUNALFÖRBUND

Styrelsen ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Styrelsen ska göra de framställningar till kommunfullmäktige och kommunalförbunden som är nödvändiga för att tillvarata kommunens särskilda medlemsintresse i kommunalförbunden.

§ 6 EKONOMI OCH MEDELSFÖRVALTNING

Styrelsen ska

1. ha hand om kommunens medelsförvaltning och följa av kommunfullmäktige meddelade föreskrifter för denna. Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt att vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar.

2. ha hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bland annat att:

- handha ägarfrågor rörande kommunens fasta egendom
- se till att kommunens fasta och lösa egendom underhålls och förvaltas så att god ekonomisk hushållning upprätthålls,
- se till att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett,
- handha egen donationsförvaltning samt efter samtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden,
- genomföra kommungemensamma upphandlingar,

3. upprätta förslag till budget i enlighet med kommunallagen;

4. se till att bokföring och redovisning sker i enlighet särskild lag och god sed om kommunal redovisning;

5. upprätta årsredovisning och delårsrapport i enlighet med särskild lag och god sed om kommunal redovisning;

6. i enlighet med kommunfullmäktiges särskilda föreskrifter förvalta medel som avsatts till pensionsförpliktelser;

7. i övrigt fullgöra kommunens ekonomiska förvaltning och finansverksamhet enligt mål och riktlinjer från fullmäktige.

§ 7 PERSONALPOLITIK OCH ARBETSGIVARFRÅGOR

Styrelsen är kommunens centrala personalorgan och pensionsmyndighet.

Styrelsen ska ha hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och har därvid bland annat att:

1. med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare;

2. förhandla å kommunens vägnar enligt lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller 11–14 och 38 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden;
3. avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare;
4. besluta om stridsåtgärd;
5. lämna uppdrag enligt 6 kap. 3 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter;
7. besluta om ersättningar och förmåner för förvaltningschefer/förvaltningsdirektörer och bolagschefer som tillsvidare anställs;
8. besluta om förflyttning av arbetstagare mellan anställningsmyndigheter
9. följa förvaltnings- och arbetsorganisationen, verka och svara för utveckling och samordning av personaladministration;
10. vara kommunens löne- och pensionsmyndighet och därmed även ha rätt att tolka och tillämpa bestämmelser om pension och omställningsstöd/avgångsersättning som finns för förtroendevalda.

§ 8 KOMMUNSTYRELSENS UPPFÖLJNING

Styrelsen ska

1. övervaka att av fullmäktiges fastställda mål, riktlinjer, planer och program för verksamheten samt ekonomi följs upp i nämnderna;
2. ansvara för utformning och utveckling av kommunens system för intern kontroll i enlighet med vad fullmäktige särskilt beslutar,
3. övervaka att kommunens löpande förvaltning i övrigt sköts lagligt och ekonomiskt;
4. följa hur den interna kontrollen sköts i nämnderna;
5. två gånger per år rapportera till kommunfullmäktige hur samtliga kommunens verksamheter utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret;
6. inom ramen för sin uppsiktsplikt övervaka att verksamheter som bedrivs av privata utförare kontrolleras och följs upp i enlighet med lag, avtal och av fullmäktige fastställda program och direktiv;
7. två gånger varje år lämna fullmäktige en redovisning över de motioner som kommit in till fullmäktige till och med året innan och som inte slutligt handlagts av fullmäktige;
8. två gånger varje år lämna fullmäktige en redovisning över de uppdrag som lämnats från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen och övriga nämnder som inte slutredovisats.

§ 9 DELEGATION FRÅN KOMMUNFULLMÄKTIGE

Styrelsen beslutar i följande grupper av ärenden:

1. upptagande av lån inom den beloppsram och de riktlinjer som fullmäktige fastställt;
2. på begäran av nämnd omfördela medel som anslagits till nämnden inom den budgeterade verksamhetsvolymen och av fullmäktige fastställd beloppsram och andra riktlinjer;

3. i mål och ärenden där styrelsen för kommunens talan, med för kommunen bindande verkan, träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal;
4. tillstånd att använda kommunens heraldiska vapen samt logotyp och andra kännetecken;
5. avgivande av yttranden enligt kamerabevakningslagen (2018:1200);
6. yttranden som ankommer på fullmäktige när dessa inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrandet behandlas av fullmäktige. Styrelsen ska om möjligt samråda med berörd nämnd vid handläggning av yttrandet.
7. utser dataskyddsombud för kommunens samtliga styrelser och nämnder;
8. upplåtelse av kommunägd obebyggd mark genom arrende, nyttjanderätt och tomträtt, samt förvaltning och vid behov omförhandling av avtal;
9. köp, försäljning, byte, fastighetsreglering, expropriation eller inlösen med stöd av plan- och bygglagen av fastighet eller fastighetsdel samt upplåta tomträtt inom av fullmäktige fastställd kostnadsram och andra riktlinjer beträffande belopp och villkor i övrigt;
10. ärenden enligt lagen om förvärv av hyresfastighet m.m. som inte avser utövande av förköpsrätt vid aktieöverlåtelse.
11. meddela föreskrifter om helt eller delvis förbud mot eldning utomhus samt om liknande förebyggande åtgärder mot brand enligt 2 kap. 7 § förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor samt besluta om undantag från sådana av kommunstyrelsen beslutade föreskrifter.

SÄRSKILDA UPPGIFTER

§ 10 TILLHANDAHÅLLA SERVICE FÖR ANDRA NÄMNDERS FÖRVALTNING

Styrelsen ska bidra till en effektiv verksamhet inom kommunens förvaltningar och tillhandahålla relevanta servicetjänster för andra nämnders förvaltning.

§ 11 KRISLEDNING, HÖJD BEREDSKAP OCH SÄKERHETSKÄNSLIG VERKSAMHET

Kommunstyrelsen är krisledningsnämnd och ska fullgöra lagstadgade uppgifter under extraordinära händelser i fredstid enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH).

Krisledningsnämnden ska sammankallas på begäran av en enskild ledamot, varefter nämnden kan besluta om att krisledningsnämnden ska träda i funktion.

Krisledningsnämnden har rätt att överta beslutanderätt från kommunens övriga nämnder i den utsträckning som nämnden finner nödvändigt i den uppkomna krisen. Krisledningsnämnden kan dock endast ta över beslutanderätt i den omfattning som är nödvändig med hänsyn till den uppkomna händelsens omfattning och art.

Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för den verksamhet som anges i 3 kap. LEH.

Kommunstyrelsen ansvarar för den verksamhet som framgår av 7 § lag (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap.

Styrelsen utser ledamot/ledamöter i hemvärnsråd enligt hemvärnsförordningen (1997:146).

Föreskrifter om den kommunala organisationen under krig eller krigsfara finns i lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

Styrelsen ansvarar för Västerås stads säkerhetskänsliga verksamhet enligt säkerhetsskyddslagstiftningen.

§ 12 ANSLAGSTAVLA, FÖRFATTNINGSSAMLING OCH WEBBPLATS

Styrelsen ansvarar för kommunens anslagstavla.

Styrelsen ansvarar för att uppdatera den kommunala författningssamlingen och se till att denna hålls tillgänglig i lagstadgad form.

Styrelsen samordnar innehållet i och ansvarar för kommunens externa och interna webbplats.

§ 13 ÖVERSIKTLIG PLANERING

Styrelsen fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet såvitt avser de uppgifter som gäller för den översiktliga planeringen.

§ 14 MARK- OCH EXPLOATERING

Styrelsen ansvarar för upprättande och uppföljning av styrdokument för bostadsförsörjning samt genomförande av de delar som inte ankommer på annan nämnd.

Styrelsen ska lämna bostadsinformation till allmänheten samt ansvarar för tomt- och småhuskö.

Styrelsen bevakar stadens fastighetsjuridiska och ekonomiska intressen i planerings- och plangenomförandeprocessen samt är huvudman för exploateringsverksamheten. I detta ingår att ansöka om ny eller ändrad detaljplan på stadens mark.

Styrelsen företräda staden som sakägare i planläggnings- och fastighetsbildningsfrågor samt tillvarata stadens, såväl egna som allmänna ekonomiska och juridiska intressen i plangenomförandeprocessen.

§ 15 ARKIVMYNDIGHET OCH STADSARKIVET

Styrelsen ansvarar för att vara arkivmyndighet enligt arkivlagen och att vara huvudman för stadsarkivet. Arkivmyndigheten utövar tillsyn samt ansvarar för vården av till stadsarkivet överlämnade arkiv. Styrelsen ansvarar som

arkivmyndighet för att främja arkivens tillgänglighet och deras användning i kulturell verksamhet och forskning. Styrelsen ansvar för enskilda arkiv.

§ 16 FÖRTROENDEVALDAS SKYDD MOT HOT OCH VÅLD

Styrelsen ansvarar för att vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att samtliga förtroendevalda inom Västerås stad utsätts för ohälsa eller olycksfall till följd av hot och våld.

Styrelsen ska förvissa sig om att stadens förtroendevalda har den utbildning som behövs och att den förtroendevalde vet vad han eller hon behöver göra för att undgå riskerna för hot och våld.

Generella bestämmelser om styrelsens verksamhetsansvar

§ 17 ANSVAR FÖR VERKSAMHETEN

Regelefterlevnad

Styrelsen ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Den ska följa av kommunfullmäktige antagen budget och styrdokument, fastställda mål, angivna riktlinjer och i övrigt fattade beslut.

Förvaltningsorganisation

Styrelsen ansvarar för att dess förvaltningsorganisation är ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.

Informationsskyldighet och biträde

Styrelsen ska lämna kommunfullmäktige, kommunalråd, gruppledare samt kommunens övriga nämnder det biträde som dessa begär. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Samrådsskyldighet

Styrelsen ska samråda med berörd nämnd när dess verksamhet och ärenden berör annan nämnds verksamhet. I ärenden som omfattar myndighetsutövning mot annan nämnd, sker samråd på sådant sätt som anges i författning.

Styrelsen bör även samråda med företag, förbund, föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Styrelsen beslutar om formerna för samråd.

§ 18 UPPFÖLJNING, ÅTERREDOVISNING OCH RAPPORTERING TILL FULLMÄKTIGE

Styrelsen ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet och se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detta ska ske bl.a. genom månatliga rapporter.

Styrelsen ska två gånger per år redovisa till fullmäktige hur den har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till styrelsen i reglemente samt genom finansbemyndigandet.

Styrelsen ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till den har fullgjorts. Redovisning ska ske enligt riktlinjer som fastställs av fullmäktige.

Styrelsen ska också ta emot redovisning från övriga nämnder och samordna de olika redovisningarna för redovisning till kommunfullmäktige.

Styrelsen sammansättning och arbetsformer

§ 19 ANTAL LEDAMÖTER OCH ERSÄTTARE

Styrelsen har 13 ordinarie ledamöter och 13 ersättare.

§ 20 VAL AV LEDAMÖTER OCH ERSÄTTARE

Kommunfullmäktige väljer ledamöter och ersättare till styrelsen för fyra år, räknat från och med det första kommunfullmäktigesammanträdet efter det att val av fullmäktige hållits i hela landet.

Om en ledamot eller ersättare som valts genom majoritetsval avgår under denna tid ska kommunfullmäktige förrätta fyllnadsval.

§ 21 VAL AV ORDFÖRANDE OCH VICE ORDFÖRANDE

Bland styrelsen ledamöter ska kommunfullmäktige välja en ordförande, en förste vice ordförande och en andre vice ordförande. Dessa tre utgör styrelsens presidium.

Om ordförande eller vice ordförande avgår under denna tid ska kommunfullmäktige genomföra ett nytt val för den återstående tiden.

§ 22 ORDFÖRANDENS UPPGIFTER

Det åligger ordföranden

1. att leda styrelsen arbete och sammanträden,
2. kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente,
3. kalla ersättare,
4. inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i styrelsen vid behov är beredda,
5. se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i styrelsen,
6. bevaka att styrelsens beslut verkställs.
7. ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning,
8. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor,
9. främja samverkan mellan styrelsen, kommunens övriga nämnder och fullmäktige samt

10. representera styrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte styrelsen bestämt annat.

§ 23 BESLUTSFATTANDET I PRESIDIET

Styrelsen får uppdra åt presidiet att besluta på styrelsens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Styrelsen ska besluta om presidiets arbetsformer.

§ 24 ERSÄTTARE FÖR ORDFÖRANDE OCH VICE ORDFÖRANDE

Om varken ordföranden eller vice ordförande kan delta i ett sammanträde eller i en del av det, utför den ledamot som tjänstgjort längst i styrelsen ordförandens uppgifter. Om flera ledamöter har tjänstgjort lika länge fullgör den äldste ledamoten ordförandens uppgifter.

Om ordföranden eller vice ordförande på grund av sjukdom, föräldraledighet eller av något annat skäl inte kan utföra uppdraget för en längre tid ska kommunfullmäktige utse en annan ledamot till ersättare för denne. Ersättaren utför alla uppgifter som ingår i ordförandes uppgifter.

§ 25 LEDAMÖTERNAS OCH ERSÄTTARNAS TJÄNSTGÖRING

Om en ledamot inte kan delta i ett sammanträde eller en del av det, ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

En ledamot som kommer sent till ett sammanträde, har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe. Ledamoten får dock inträda först sedan pågående handläggning av ett ärende avslutats.

Om kommunfullmäktige bestämt tjänstgöringsordning ska ersättarna tjänstgöra i enlighet med denna. En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna påverkas på grund av detta får en ersättare som kommer sent till ett sammanträde träda in i stället för en ersättare som har börjat tjänstgöra, men som kommer längre ner i turordningen. Den ersättaren får dock inträda först sedan pågående handläggning av ett ärende avslutats.

En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen när nämnden har handlagt ärendet.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde på grund av något annat hinder än jäv, får endast tjänstgöra igen om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

§ 26 ANMÄLAN OM FÖRHINDER SAMT INKALLANDE AV ERSÄTTARE

En ledamot som är hindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta på det sätt som styrelsen beslutar om.

§ 27 ERSÄTTARE SOM INTE TJÄNSTGÖR

Ersättare som inte tjänstgör får närvara vid styrelsens sammanträden och delta i överläggningarna, men inte i besluten. Ersättare har också rätt att få sin mening antecknad i protokollet samt att inkomma med ett särskilt yttrande.

§ 28 UTSKOTT

Styrelsen får inrätta utskott. Styrelsen får uppdra åt ett utskott att besluta på styrelsens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Ett utskott kan också ha till uppgift att bereda styrelsens ärenden. Styrelsen ska besluta om utskottets arbetsformer.

För alla utskott, inklusive arbetsgivaredelegationen, väljer styrelsen för den tid styrelsen beslutar bland utskottets ledamöter en ordförande.

Om ordföranden i utskottet på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag för längre tid får styrelsen utse en annan ledamot i utskottet att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter. Avgår en ledamot i utskottet, som inte utsetts vid proportionellt val, ska fyllnadsval snarast förrättas.

Utskott sammanträder på dag och tid som varje utskott bestämmer.

Sammanträden ska också hållas när ordföranden anser att det behövs eller när minst hälften av ledamöterna begär det (vid delat tal avrundas till närmast högre heltal). Utskottet får handlägga ärenden bara när mer än hälften av ledamöterna är närvarande.

Utskottets ordförande bestämmer föredragningslistan till utskottet.

Särskilt om arbetsgivardelegation

Inom styrelsen ska finnas ett utskott benämnt arbetsgivaredelegationen. Arbetsgivaredelegationen ska bestå av 3 ledamöter. Arbetsgivaredelegationen ska bereda ärenden till kommunstyrelsen i ärenden som omfattas av § 7 samt övriga ärenden som styrelsens bestämmer. Arbetsgivardelegationen fattar beslut i ärenden efter delegation ifrån styrelsen.

§ 29 NÄMNDBEREDNING

Styrelsen får inrätta nämndberedning för beredningen av ett ärende eller en viss grupp av ärenden. Styrelsen får till en nämndberedning välja även andra än förtroendevalda. Styrelsen ska besluta om beredningens arbetsformer.

§ 30 JÄV

En ledamot, ersättare eller anställd som är jävig i ett ärende hos en nämnd får inte delta eller närvara vid handläggningen av ärendet. Den som kan antas vara jävig i ett ärende ska självant ge det till känna.

§ 31 SAMMANTRÄDENA

Styrelsen sammanträder på dag och tid som styrelsen bestämmer.

Sammanträde ska hållas också om minst en tredjedel av styrelsens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlas på det extra sammanträdet.

Ordföranden ska, om möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförandena.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

§ 32 OFFENTLIGA SAMMANTRÄDEN

Styrelsen får besluta att hela eller delar av sammanträdena ska vara offentliga. Styrelsens sammanträden ska dock alltid hållas inom stängda dörrar i ärenden som avser myndighetsutövning eller i vilka det förekommer uppgifter som hos styrelsen omfattas av sekretess. Utskottssammanträden ska hållas inom stängda dörrar.

§ 33 DELTAGANDE PÅ DISTANS

Styrelsen får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast fem dagar i förväg anmäla detta till styrelsens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Styrelsen får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i styrelsens.

§ 34 NÄRVARORÄTT

Kommunalråd och oppositionsråd som inte är ledamot eller ersättare i kommunstyrelsen har rätt att närvara vid styrelsens sammanträden och delta i överläggningarna, men inte i besluten. Närvarorätten gäller inte ärenden som avser myndighetsutövning eller i vilka det förekommer uppgifter som hos styrelsen omfattas av sekretess.

Stadsdirektören har, om inte annat för särskilt fall beslutas, rätt att närvara vid nämndsammanträde och utskottssammanträden, och delta i överläggningarna.

De politiska sekreterarna har rätt att delta vid sammanträde med kommunstyrelsen. Närvarorätten gäller inte ärenden som avser

myndighetsutövning eller i vilka det förekommer uppgifter som hos styrelsens om omfattas av sekretess. Närvarorätten gäller inte heller när styrelsen sammanträder i egenskap av krisledningsnämnd.

Styrelsen får kalla ledamot eller ersättare i kommunfullmäktige, annan nämnd eller beredning, revisor, anställd hos kommunen eller särskild sakkunnig att närvara vid sammanträde med nämnden. Den som har kallats till sammanträde får, om styrelsen beslutar det, delta i överläggningarna, men inte i besluten.

I övrigt avgör styrelsen på sammanträdet i vilken utsträckning andra än ledamöter och ersättare ska få närvara och delta i överläggningar.

§ 35 KALLELSE OCH FÖREDRAGNINGSLISTA

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Om varken ordföranden eller vice ordförande kan kalla till ett sammanträde ska den ledamot som tjänstgjort längst tid i styrelsen göra det. Om flera ledamöter har tjänstgjort lika länge ska den äldste av dem kalla till sammanträdet.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet. Kallelsen ska på lämpligt sätt tillställas varje ledamot och ersättare samt andra förtroendevalda eller tjänstemän som ska närvara vid sammanträdet, senast 7 dagar före sammanträdet. Kallelsen får ske digitalt.

Kallelsen ska åtföljas av en föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende ska bifogas föredragningslistan. Ordföranden ska i kallelsen ange om utelämnande av handlingar skett.

I undantagsfall får kallelsen ske inom annan tid och på något annat sätt.

§ 36 PROTOKOLL OCH BESLUTSFÖRHET

Vid sammanträdena ska protokoll föras i enlighet med reglerna i kommunallagen. Ordföranden ansvarar för protokollet. Regler om beslutsförheten i styrelsen återfinns i kommunallagen.

§ 37 RESERVATION

Ledamot eller tjänstgörande ersättare som har deltagit i avgörandet av ett beslut kan reservera sig mot beslutet. Den som vill reservera sig ska anmäla detta före sammanträdet slut.

Den som reserverar sig får lämna en motivering till sin reservation. Reservationen ska i så fall vara skriftlig. En skriftlig reservation ska lämnas in före den tidpunkt som fastställts för protokollets justering. Om motiveringen lämnas senare ska styrelsen inte ta hänsyn till den.

§ 38 SÄRSKILT YTTRANDE

Ledamot eller tjänstgörande ersättare som har deltagit i avgörandet av ett beslut kan lämna ett särskilt yttrande. Även närvarande ersättare som inte tjänstgör kan lämna ett särskilt yttrande. Ett särskilt yttrande ska vara skriftligt och föras in i

protokollstexten. Det särskilda yttrandet ska lämnas in före den tidpunkt som har fastställts för protokollets justering. Om det särskilda yttrandet lämnas in senare ska nämnden inte ta hänsyn till det.

§ 39 NÄMNDINITIATIV

Varje ledamot och tjänstgörande ersättare i styrelsen har rätt att väcka ärenden i nämnden.

§ 40 JUSTERING AV PROTOKOLL

Sammanträdets ordförande och en ledamot ska justera protokollet. Styrelsen eller styrelsens ordförande bestämmer tidpunkt för justeringen. Protokollet ska dock vara justerat senast fjorton dagar efter sammanträdet.

Protokollet undertecknas av sammanträdets ordförande, ledamoten som justerat protokollet samt sekreteraren.

Styrelsen kan besluta att ett beslut ska justeras omedelbart. Innan styrelsen fattar ett sådant beslut ska protokollstexten redovisas om styrelsen så kräver det.

Senast andra dagen efter justeringen ska det finnas en uppgift på kommunens anslagstavla om att protokollet är justerat. Det ska också framgå var protokollet förvaras.

Styrelsens befogenheter

§ 41 PROCESSBEHÖRIGHET

Styrelsen får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden som faller inom styrelsens verksamhetsområde. Styrelsen får också kommunens talan i mål där någon överklagat fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige beslutar att själv föra talan i målet. Styrelsen har rätt inom sitt verksamhetsområde, att på kommunens vägnar, träffa överenskommelser om betalning av fordran, anta ackord, ingå avtal och förlikning.

§ 42 AVSKRIVNING AV FORDRINGAR

Styrelsen har rätt att inom sitt verksamhetsområde avskriva fordran.

§ 43 UNDERTECKNANDE AV HANDLINGAR

Ordföranden eller vice ordförande ska underteckna avtal samt andra handlingar och skrivelser som styrelsen beslutar om. Styrelsen ska besluta om hur firmateckning ska ske i styrelsens namn och vem som ska underteckna handlingar. Styrelsens firmateckning kan dock alltid utföras av styrelsens ordförande eller vice ordförande med kontrasignering av förvaltningsdirektör.

Delegat som fattat beslut med stöd av kommunstyrelsens delegationsordning får ensamt underteckna avtal, andra handlingar, dokument och skrivelser som omfattas av delegationsbeslutet eller är ett led i eller en direkt följd av beslutet, om inte styrelsen beslutat om en annan ordning för undertecknandet.

§ 44 DELGIVNING

Delgivning med styrelsen sker med ordföranden, vice ordföranden, stadsdirektör, chefsjurist eller annan som styrelsen utser.

Administration och legalitet

§ 45 ANSVAR FÖR ADMINISTRATIONEN

Styrelsen ansvarar för att administrationen av dess verksamhet i alla avseenden fullt ut motsvarar de krav som kommer till uttryck i det offentlighetsrättsliga regelverket som framgår av bland annat kommunallagen, förvaltningslagen, lagen om kommunal redovisning, tryckfrihetsförordningen, offentlighets- och sekretesslagen, arkivlagen, upphandlingslagstiftningen och dataskyddsförordningen.

§ 46 FÖRVARING AV HANDLINGAR

Styrelsen ansvarar för vård och förvaring av verksamhetens handlingar enligt arkivlagen, riktlinjen för hantering av arkiv och informationshanteringsplan. Skyddsvärda handlingar såsom t.ex. originalavtal, värdehandlingar och sekretessbelagda handlingar, ska förvaras på ett säkert och tryggt sätt.

§ 47 PERSONUPPGIFTSANSVAR

Styrelsen är personuppgiftsansvarig enligt dataskyddsförordningen med tillhörande lagar och förordningar, för de personuppgifter som behandlas inom styrelsens verksamhetsområde.

Styrelsen är också personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i fullmäktige samt hos fullmäktigeberedningar.

§ 48 PERSONAL- OCH ARBETSGIVARANSVAR

Styrelsen har arbetsgivaransvar för underställd personal inom styrelsens verksamhetsområde samt för underställd personal inom överförmyndarnämndens verksamhetsområde. Styrelsen ansvarar således för personalfrågor och arbetsmiljön inom sitt verksamhetsområde samt inom överförmyndarnämndens verksamhetsområde.

§ 49 BUDGETPROCESSEN, RAPPORTERING OCH REDOVISNING

Styrelsens upprättande av budgetförslag, budgetuppföljning, delårsrapport och årsredovisning inklusive verksamhetsberättelse ska ske enligt de riktlinjer som gäller för staden.

§ 50 TILLGÄNGLIGHET OCH ÖPPETHÅLLANDE

En myndighet ska vara tillgänglig för kontakter med enskilda och informera allmänheten om hur och när sådana kan tas. Nämndens kansli ska hållas öppet för allmänheten minst två timmar per helgfri vardag om nämnden inte beslutat annat.

Myndigheten ska vidta de åtgärder i fråga om tillgänglighet som behövs för att den ska kunna uppfylla sina skyldigheter gentemot allmänheten enligt 2 kap. tryckfrihetsförordningen om rätten att ta del av allmänna handlingar.

Ändringshistorik etc.

Ersätter	KFM 6 september 2018 (Dnr KS 2018/01299) i sin helhet.
Gäller fr.o.m.	1 januari 2023
Gäller t o m	Tills vidare
Dokumentansvarig	Stadsledningskontoret
Ändringshistorik	Tillägg till 9 §, ny punkt 11 - 2024-05-02 Tillägg till 3 §, tillägg 9 § ny punkt 25- 2024-10-03 Tillägg till 11 §, 2025-05-07 Ny 16 § samt följdnumreringar – 2026-XX-XX

VÄSTERÅS STAD

Kontaktcenter: 021-39 00 00

www.vasteras.se